

overfor de klare og tydelige Spørgsmaal, der var stillet til den højtærede Udenrigsminister? Naar den højtærede Udenrigsminister sagde, at der ikke fandtes noget som helst fyldestgørende Vidnesbyrd om, hvad der kunde kræves med Hensyn til et effektivt Forsvar for Neutraliteten, og naar han søgte at reducere de Udtalelser, der blev fremsat af det ærede Medlem Hr. Axel Møller og fra anden Side under den foregaaende Debat, kan man blot minde om den Beretning, som det svejtsiske Forbundsraad afgav den 4. August 1919, da det drejede sig om Svejts's Indtræden i Folkeforbundet. Den er i enhver Henseende paa afgørende Punkter i Strid med den Opfattelse, som den højtærede Udenrigsminister har fremsat her, og de Udtalelser, der er fremkommet fra de mest ansete svejtsiske Folkeretslærere, ligger overhovedet ganske udenfor den Fremstilling, den højtærede Udenrigsminister har søgt at give af de Spørgsmaal, vi har rejst her. Hvad selve Folkeforbundspagten vedrører, er det tilstrækkeligt at minde om saa utvetydige Udtalelser som dem, der er fremsat af den tidligere svenske liberale Justitsminister Løfgren og af en af de belgiske Medarbejdere ved Folkeforbundspagten's Tilblivelse. De er saa tydelige og klare, at man ikke kan komme udenom de Udtalelser, der er fremsat fra den Side.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Brorsen har Ordet for en kort Bemærkning.

Brorsen: Naar jeg for mit Vedkommende forleden stillede et Spørgsmaal til den højtærede Udenrigsminister, var det for at faa Klarhed over Ministerens Stilling til de foreliggende Lovforslag, om han virkelig kunde billige, at disse Forslag uændret gik igennem Rigsdagen. Jeg maatte nemlig faa det Indtryk ved at læse den Tale, som den højtærede Udenrigsminister holdt her i Folketinget den 17. November, at den var meget uklar ligesom den korte Udtalelse, han havde fremsat forinden. Der var nemlig en Udtalelse, som gik i Retning af, at han syntes ikke, der var noget i Vejen for, at man kunde tage sit Udgangspunkt med Hensyn til de Forhandlinger, der skulde føres her, i et saadant Forslag som det, Regeringen her har fremsat. Deri ligger jo dette, at den højtærede Udenrigsminister har tænkt: Vi kan tage dette Forslag som Udgangspunkt, men Enderesultatet bliver naturligvis et andet;

vi kan se, hvor vidt vi kan naa. Det var altsaa en Udtalelse, der blev fremsat af den højtærede Udenrigsminister, og derfor var der god Grund til at faa klaret, om den højtærede Udenrigsminister virkelig fuldt ud kunde billige i Enkeltheder de Lovforslag, der var fremsat her fra Regeringens Side. Jeg maa sige, at det Svar, vi har faaet her med Hensyn til dette Punkt, efter min Mening har været, at den højtærede Udenrigsminister kan billige Forslagene. Paa dette Punkt mener jeg altsaa, at Foredraget var nogenlunde klart, men i øvrigt maa jeg forbeholde mig senere ved en Gennemlæsning af Talen at faa Klarhed over, hvad den højtærede Udenrigsminister egentlig har ment. Jeg tror, det er gaaet de fleste, som det er gaaet mig, at de efter Oplæsningen af Talen ikke har faaet helt Klarhed over, hvad den højtærede Udenrigsminister til syvende og sidst mente. Den højtærede Udenrigsminister dvælede ved den tidligere Folkeret og den nyere Folkeret. Jeg for mit Vedkommende maa sige, at jeg interesserer mig mere for den nyere Folkeret end at faa at vide, hvad Professor Matzen har ment. Men jeg maa tilføje, at ikke alene har vi den ældre Folkeret og den nyere Folkeret, hvor der tænkes paa de Folkeretslærere, der har udtalt sig efter 1920. (*Formanden* ringer). Ja, det er næsten en Umulighed at faa svaret paa den enkelte Ting, her er Tale om, i en kort Bemærkning, men maa jeg ikke blot tilføje en enkelt Bemærkning. — Vi har foruden disse to Kategorier ogsaa den nyeste Folkeret, det er nemlig den, der er blevet doceret fra Regeringens Side, sidst gennem de Udtalelser, der er blevet fremsat her af den højtærede Udenrigsminister, stik imod, hvad der er fremkommet fra Udenrigsministre og ledende Statsmænd i alle andre Stater end Danmark. Der er ikke en eneste af disse, som vilde udtale noget som det, den højtærede Udenrigsminister her udtalte paa Regeringens Vegne.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Axel Møller har Ordet for en kort Bemærkning.

Axel Møller: Jeg faar sikkert Lejlighed til senere at vende tilbage til det udførlige Foredrag, den højtærede Udenrigsminister i Aften har holdt. Kun skal jeg her konstatere, at den højtærede Udenrigsminister navnlig vil støtte sig paa, at Folkeforbundet har ændret de tidligere gældende Neutralitetspligter for neutrale Stater. Maa